

อุทกภัยในฟาร์ม

ใครจะคาดคิดว่า ลำธารใสที่ไหลลัดเลาะหล่อเลี้ยงแดนโคนมแห่งนี้
จะมีวันเกรี้ยวกราดน่ากลัวขึ้นมาได้

ชีวิตของธรรมชาติ .. ก็เหมือนชีวิตของคนเรา ธรรมชาติมีฤดูฝนอันชุ่มฉ่ำ
สดชื่น ฤดูหนาวที่แจ่มใสเยือกเย็น และฤดูร้อน อันแห้งแล้ง ฟาร์มโคนมฯ นับเป็นแหล่ง
ธรรมชาติที่แท้จริงจากการที่เป็นดินแดนดั้งเดิมของดงพญาเย็น ทุกฤดูกาลที่ผ่านมาภูมิอากาศ
จึงค่อนข้างเข้มข้น ฝนตกต้องตามฤดูกาลก็จริง แต่บางครั้งตกกระหน่ำหนักแล้ว ลำธารสายเดียว
ที่ไหลผ่านหล่อเลี้ยงทุกชีวิตในแดนนี้มีกำเนิดจากเทือกเขาใหญ่ ไหลหลากมาสมทบกับ
แหล่งน้ำพุ ของฟาร์มทางด้านใต้รวมตัวกันเป็นคลองมวกเหล็กที่ทอดยาวคดเคี้ยวเป็นคู้งโค้ง
มีน้ำตกน้ำโจนเป็นระยะๆ ตั้งแต่ต้นน้ำยันปลายน้ำ

แหล่งน้ำพุ ดังกล่าวอยู่สุดเขตฟาร์มโคนมบริเวณเชิงเขาตาแป้น ลักษณะเป็น
ซอกหินคล้ายอุโมงค์ พอให้คนร่างใหญ่มุดลอดเข้าไปได้ ถ้าเป็นฤดูฝนระดับน้ำจะสูงท่วม
ปากอุโมงค์ไม่สามารถจะมุดฝ่าแรงดันน้ำเข้าไปได้ แต่ถ้าเป็นฤดูแล้งน้ำจะสูงประมาณ
ครึ่งปากอุโมงค์ ถ้าวางคอตลอดเข้าไปภายในประมาณสองวาจะพบว่าสามารถยืนได้ ระดับน้ำ
ภายในสูงถึงอกหรือแค่คอ ด้านหน้าเป็นผนังหินภูเขา เพดานอุโมงค์สูงขึ้นประมาณ
สองคนต่อ กว้างวาเศษ เป็นเพดานดิน มีก้อนหินขนาดเขื่องหลายก้อนฝังอยู่ห่างบ้างชิดกันบ้าง
ส่วนที่โผล่ออกมาท่อนเล็กก็ขนาดบาตรพระ ถ้าเงยหน้าขึ้นมองเป็นต้องรู้สึกเสียววูบวาบ
หวาดระแวงเกรงว่ามันจะหลุดหล่นลงมา ส่วนผนังหินภูเขาที่ขวางหน้ามีโพรงกว้างประมาณ
ศอกเศษ น้ำไหลทะลักพรูออกมาจากโพรงหินนี้ค่อนข้างแรงทีเดียว มันไหลออกไปสมทบ
กับน้ำในคลองด้านนอก ตรงนี้เป็นแหล่งน้ำสำคัญที่หล่อเลี้ยงฟาร์มโคนมตลอดมา คนเก่าๆ
รุ่นก่อนเรียกบริเวณนี้ว่า “แปลงน้ำพุ”

ย้อนกลับไปสู่อุโมงค์ซึ่งมีน้ำไหลทะลักออกมาจากโพรงหินภายใน เล่ากันว่า ..
โพรงน้ำนี้หากมุดฝ่ากระแสเข้าไปประมาณอึดใจเดียว สามารถทะลุผ่านไปได้

หลายครั้ง .. เคยมีคนมุดเข้าไปแล้วกลับออกมา แต่ไม่มีสิ่งใดยืนยัน

คุณลุงท่านหนึ่ง .. สมัยก่อนตอนเริ่มก่อตั้งฟาร์มโคนมฯ ท่านอายุสามสิบเศษ ท่านเล่าว่า..

เบื้องหลังโพรงน้ำนั้น ภายในเป็นถ้ำหรือคูหากว้างใหญ่ใต้ภูเขา มีดสลัว
พอมองเห็นมือตัวเองเท่านั้นจากแสงสว่างที่ลอดเข้ามาทางโพรงน้ำ ภายในถ้ำเป็นลำธาร
น้ำที่ไหลออกไปเป็นน้ำจากลำธารนี้ ตัวท่านเองเคยมุดฝ่าน้ำเข้าไปครั้งหนึ่งเมื่อสมัยหนุ่มๆ
แต่ไม่ได้ไปไกลจากปากโพรง เพียงยืนสำรวจอยู่ในลำธารปากโพรง แค่มองเห็นอะไรเป็น
อะไรเท่านั้นก็รีบกลับออกมาท่านบอกว่าท่านตกใจและหวาดกลัวมาก .. คำบอกเล่ามีความว่า ..

.. พอดำน้ำผ่านโพรงโผล่ขึ้นไปก็รีบลุกขึ้นยืนลูบหน้าลูบตา น้ำข้างในเย็นเฉียบ
ที่เดียว ตอนแรกยังไม่ได้สังเกตอะไร มันมืดๆ มัวๆ พอมองเห็นได้ แล้วก็เจ็บมากได้ยืนแต่
เสียงน้ำไหล มองไปข้างหน้าลำธารกว้างสลัวสลับขาวเห็นจะได้ ผังตรงข้ามกลายเป็นแท่นหินใหญ่
ดูเผินๆ เหมือนมีก้อนหินก้อนใหญ่ดำตะคุ่มหลายก้อนสมช้อนทับกันกองพะเนินสูงท่วมหัว
มองดูอีกทีคล้ายมีประกายอะไรบางอย่างบนหินก้อนบนสุดสองจุด พอเพ่งดูให้ชัด.. ไม่ได้
ตาฟาด .. !! .. ใต้ประกายสองจุดนั้นมันค่อยๆ ขยายกว้างขึ้นขนาดไข่มุก ส่วนที่มองเห็นๆ
เหมือนหินกองพะเนินบนแท่นนั้น คล้ายๆ ขยับเขยื้อนนิดหนึ่ง .. แค่นั้นก็เหินวาบไปทั้งตัว
ทั้งหัวหู ไม่รู้ตัวว่ามุดกลับออกมาได้ยังไง มาเนื้ที่หลังคงเป็นงูใหญ่นอนขนดเผ่าถ้ำ หันหัวมา
ทางโพรงน้ำที่มุดเข้าไปนั่นแหละ แต่ตัวงูใหญ่มากบอกไม่ถูก !! คุณลุงบอกพลางยกแขน

ที่ขลุ่ยตั้งซุ้ขึ้นมาให้ดู คิดว่าภาพนั้นคงยังติดตาฝังใจคุณลุงไปตลอดชีวิตแน่

คลองมวกเหล็ก .. เป็นลำคลองธรรมชาติสายน้ำไหลลงมาชันนาตาปี สองฝั่งคลองเป็นป่าปกคลุม รกครึ้มไปด้วยพันธุ์ไม้ใหญ่น้อยทั้งไม้พุ่มไม้เลื้อยและเครือเถาวัลย์ ริมฝั่งมีกอเฟิร์น ตะไคร่น้ำจับกันเป็นกอเป็นก้อนอยู่ตามโขดและแก่งหิน ตำนานริมคลองผูกพรายเป็นระยะท่ามกลางสาหร่าย ต้นไม้ น้ำ รวมถึงสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกอย่างเต่า ตะพาบ กบ เขียด และอื่นๆ อาศัยอยู่ ส่วนป่าชายคลองทั้งสองฝั่งเป็นเสมือนเส้นทางหลวงสำหรับสัตว์เลื้อยคลานที่เคยมีแต่หายากแล้ว คือ เหี้ย ตะกวด และแย้ นอกนั้นได้แก่พวก กิ้งก่า ตะขาบ กิ้งกือ ไล่เตียน หนอนแมลง ที่มีอยู่ดาษดื่นมากมาย พวกมันสัญจรไปมาหากินอยู่ในถิ่นแถบนี้ ไม่มีขอบเขตจำกัดที่แน่นอน

ลำคลองมวกเหล็ก และ ป่าริมคลองทั้งสองฝั่ง

สัตว์ชนิดหนึ่งดูแปลกตาน่าสนใจ รูปร่างคล้ายกิ้งก่าแต่ตัวใหญ่ บางตัวขนาดข้อมือหรือท่อนแขนทีเดียว ตัวสีเขียวมีลายแถบดำจางๆ ด้านข้างลำตัวตั้งแต่หัวจรดหางมองเห็นได้ชัดถ้าอยู่ใกล้ๆ มันแฝงตัวเกาะอาศัยอยู่ตามกิ่งไม้ใหญ่ริมคลอง สีสนกลมกลืนกับผืนป่า กิ้งก่าพวกนี้บางครั้งเมื่อพลัดตกลงไปในน้ำยังสามารถกบดานหรือดำอยู่ใต้น้ำได้นานๆ ชาวบ้านแถวนี้เรียกมันว่า “กะทัง” เป็นอาหารชั้นยอดชนิดหนึ่งของคนที่นี้ แต่ก่อน “กะทัง”

มีอยู่ชุกชุมตามต้นไม้ใหญ่ริมคลองมวกเหล็ก สามารถพบเห็นได้ง่ายแต่เดี๋ยวนี้เหลืออยู่น้อย

เต็มที่ไม่ค่อยจะได้เห็น มันถูกไล่ล่าด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้ได้ตัวมาไม่ว่าจับเป็นหรือจับตาย

นับว่าน่าเสียดาย เพราะมันมีประโยชน์มากมายทั้งในแง่ของอาหารและของใช้

กะทัง .. หรือ อีกัวน่า [IGUANA] กิ้งก่าขนาดใหญ่ชนิดหนึ่ง

“กะทัง” คำคำนี้ไม่มีในพจนานุกรม สันนิษฐานว่า น่าจะเป็นคำพื้นบ้านที่ใช้เรียกสัตว์ชนิดนี้ อันที่จริงเจ้าสัตว์ที่ว่านี้คนรุ่นใหม่รู้จักกันในชื่อ “อีกัวน่า” การเสาะหาเพื่อล่าเอาตัวมันบางครั้งไม่ประสบผล มันเกาะชะเง้อตัวอยู่บนกิ่งต้นมะเดื่อริมคลอง แล้วถูกยิงตกน้ำ พอหลงลอยน้ำจะไปจับเอาตัวขึ้นมา มันก็มุดน้ำหนี ทั้งร่องรอยดินโคลนชุ่นกระจายเป็นทาง อยู่กันคลอง ที่แท้มันยังไม่ตายเพียงแค่บาดเจ็บและยังกบดานนิ่งอยู่ได้น้ำได้จริง ๆ พอเห็นจวนตัวก็แผ่นหนีตามสัญชาตญาณ

ลำคลองมวกเหล็กมีความสมบูรณ์ไม่แพ้ผืนป่าใหญ่ ฟาร์มโคนมฯ ตั้งอยู่ในพื้นที่ซึ่งเป็นแหล่งอาหารธรรมชาติ แต่จะมีใครคาดคิดว่าลำธารใสที่ไหลลัดเลาะแก่งหินแห่งนี้จะมีวันเกรี้ยวกราดน่ากลัวขึ้นมาได้ และมันก็เกิดขึ้นแล้ว

พุทธศักราช 2509 .. ขณะที่ฟาร์มโคนมฯ อายุได้สี่ปีเศษ .. ปีนั้น .. ยังไม่ทันเข้าฤดูฝนดี กลับมีฝนโปรยปรายลงมาหลายครั้ง ต้นไม้ใบหญ้าขึ้นเขียว ป่าเขาอึมครึม “ปีนี้ฝนจะชุก คงมีน้ำป่า” คำปรารภของผู้สูงวัยในวัดผ่านศึกฯ เมื่อวันพระที่ผ่านมา ประสบการณ์นานปีทำให้ท่านดูดินฟ้าอากาศได้แม่นยำราวกับการพยากรณ์อากาศ และเพียงเข้าพรรษาผ่านพ้น ท้องฟ้าเบื้องบนพลันมืดมัว ฝนเริ่มโปรยปรายลงมาไม่ช้าก็ตกกระหน่ำ

เป็นเช่นนี้ประจำ หนักบ้างเบาบ้างจนลวงเข้ากลางพรรษา บนแผ่นฟ้ามีประกายแปลบปลาบ ฝนเสียงครางคำรณ แล้วในที่สุด .. ทั้งลมทั้งฝนทั้งฟ้าก็ประดังมาพร้อมๆ กันราวกับฟ้ารั่ว ฝนฝน

หนาวบางไม่ขาดสายตกติดต่อกันเป็นนาน จาวันเป็นคืนไม่มีทีท่าว่าจะหยุดตกจนทั่ววัน

OLE

ลำคลองมวกเหล็กระดับน้ำเพิ่มสูงไหลแรงและขุ่นข้น สายฝนชะดินขอบตลิ่งเป็นร่องลึกไหลลงคลองตลอดเวลา เรือนชานบ้านช่องห้องแถวที่อยู่ริมคลองกว่า 20 หลังคาเรือน 30 - 40 ครอบครัว เริ่มอยู่ไม่เป็นสุข แปลงผักพืชสวนครัวเสียหายจากสายฝน หมู เป็ด ไก่ ในเล้าใต้ถุนบ้านรวมทั้งสัตว์เลี้ยงอื่น ถูกล้มน้ำขยับขยายไปฝากไว้ทางอื่นชั่วคราวเท่าที่ทำได้ ที่เหลืออยู่ก็กันคอกทำเล้ายกขึ้นให้สูงพอพ้นน้ำ พวกนก หนู กระรอก กระแต ในกรงที่แขวนไว้ตามขอบหน้าต่าง ชี้อ คาน ย้ายไปไว้ใต้ชายคา หรือ ใต้ชานบ้านเพื่อหลบฝน สุนัข แมว ที่เลี้ยงไว้ตะกายขึ้นมามีชีวิตอยู่บนบ้านบางตัวหนีน้ำหายหน้าไปเลย เวลานี้ไม่มีใครใส่ใจพวกมัน ทุกครอบครัวเริ่มวิตกกังวลกับสายฝนที่ตกพรำไม่ยอมหยุด จีบเจ้าพูดคุยปรับทุกข์กัน ทั้งหวาดหวั่นอยู่ลึกๆ เวลาผ่านไประดับน้ำในคลองสูงขึ้นเรื่อยๆ และไหลบ่ารุนแรงขึ้น ปะทะกับป่าริมคลองและสิ่งกีดขวางแตกซ่าน ส่งเสียงอึงอลสะท้อนก้องนำกล้วทั่วแดนโคนม คล้ายถูกรอบคลุมด้วยม่านฝน ทุกคนไม่ได้เห็นแสงอาทิตย์มาหลายวันแล้ว ท่ามกลางสภาวะการณ์อันเชียวกรากเช่นนี้ ต่างภาวนาให้ฟ้าฝนสร้างซาละเสียดี มันเป็นความหวังเพียงหนึ่งเดียวในขณะนั้น แต่ความหวังเพียงหนึ่งเดียวยังจมหายไปกับสายน้ำหลากในเวลาต่อมา

18 สิงหาคม 2509 .. แม้จะสายมากแล้วแต่ฝนยังตกพรำอยู่ตามเคย แต่สายน้ำขุ่นข้นกลับทวีความแรงขึ้นเป็นระลอกคลื่นหนุนเนื่องอยู่เพียงชั่วครู่ จีบพลันก็ตามมาด้วยเสียงครืนโครมดังก้องมาจากลำน้ำ ไม้ใหญ่น้อยเอนลู่บ้างหักล้ม คลื่นน้ำลูกใหญ่หมึมาล่องลี้วทะลักทะลายมาบนสายน้ำไหลอย่างรวดเร็ว ความโกลาหลเกิดขึ้นอย่างกะทันหัน ผู้คนแตกตื่นตกใจตะโกนร้องเสียงลั่น สันชาติญาณบงการให้ต่างคนต่างคว่ำลูกจูงหลานเตลิดหนีออกจากบ้านอย่างลนลาน เสียงร้องตะโกนเรียกหากันอึงคะนึงแทรกไปกับเสียงคลื่นน้ำฟุ้งไม่ได้ศัพท์ ต่างมุ่งหน้า หนีน้ำไปทางถนนมิตรภาพที่มีระดับสูงอย่างรีบเร่ง น้ำป่าขุ่นคลั้กแตกฟองดาหน้าจู่โจมมาอย่างเกรี้ยวกราดกวาดทุกสิ่งที่ยาวหน้า จุดกระซากลากตามไปด้วย หมู เป็ด ไก่ ในเล้าร้องลั่นไม่ทันไรก็จมหายไปได้ระลอกคลื่น บ้านใต้ถุนเตี้ยบุบเดียวท่วมถึงพื้น บ้านหลังไหนสูงหน่อยก็มิดตอม่อ ระลอกหลังตามมาก็ถูกบดเดียวก็มิดหน้าต่าง บ้างท่วมถึงพื้นบ้าน ผู้คนที่ตกค้างออกไม่ทันตลัดเตลิดไล่ขวักไขว่หาที่ยึดเกาะกับเสาบ้าน ชี้อ คาน ปีนป่ายตะกายขึ้นไป

น้ำป่าหลากล้นท่วมบ้านพักรับรองจอมพลผิน ริมคลองมวกเหล็ก

กระแสน้ำ เชี่ยวกรากทะลักไหลเหมือนไม่รู้จักหมดสิ้น ฝนยังตกพรา ถนนมิตรภาพ และสะพานขาวข้ามคลองน้ำป่าเอ่อท่วมถึงพื้นถนน แปลงหญ้าและท้องทุ่งกลายเป็นท้องน้ำ กว้างใหญ่ที่มีต้นไม้อุดมคั่งอยู่กลางน้ำ สองฟากข้างถนนมิตรภาพคลาคล่ำด้วยผู้คน ที่เห็นน้ำขึ้นมามาอาศัยอยู่ ต่างช่วยกันชิงผ้า กางร่ม ห่มคลุม หยิบฉวยเสาะหาสิ่งของมาปลูกสร้าง เพิ่งพักพออาศัยหลบฝน ทุกใบหน้ายังแผ่แววตืนตระหนกสะทอนในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แทบจะลืมความเหนื่อยยากหิวโหย เวลาผ่านไปในความรู้สึกที่ยาวนาน .. แต่ในไม่ช้าสายฝน ก็เริ่มสร่างซา พายุครีမ် ค่อยคลี่คลาย กระแสน้ำหลากชะลอตัวและเริ่มลดลงอย่างฮวบฮาบ แล้วในที่สุด .. ฝนก็ขาดเม็ด น้ำป่าหมดฤทธิ์สิ้นแรง เมื่อเวลาใกล้ห้าโมงเย็นเข้าไปแล้ว

พื้นที่ริมคลอง อาคารบ้านพัก และ ทุ่งหญ้า หลังน้ำลด

หลังน้ำลด ... เรื่องราวที่หลายคนประสบมาท่ามกลางความวิตกทุกข์ร้อน คับขัน อันตราย ถูกถ่ายทอดสู่กันฟังกลับกลายเป็นความหรรษาอีกรูปแบบหนึ่ง

* บ้านพี่บุญเรียงมันต่ำ เกือบกลองชุดใหญ่ไว้ในห้อง ตอนน้ำป่าหลากเข้าท่วม ตัวมือกลอง ต้องหนีน้ำขึ้นไปนั่งตากฝนบนสันหลังคา เสียงกลองดัง ตุงๆ ตึงๆ อยู่พักหนึ่งแล้วเงียบไป คงเสียหายใช้การไม่ได้อีกแล้ว

* หมูของพี่ธรรมเจดแปดตัวในเล้ากำลังโตเต็มวัย ไก่จะเปลี่ยนเป็นเงิน น้ำป่าพามันหายไปยกเล้า ถ้าไม่ตายในน้ำคงได้ชิ้นเชียง

O'LE

* ตึกแถวหน้าตะเกียกตะกายมาเกาะเสาเรือนไอนันท์เกือบซ็อก ทั้งเกลียดทั้งกลัวตึกแก

ตกคำคิन्नนั้นนักเรียนฟาร์มที่ “หอแดง” ยังจับกลุ่มวิพากษ์วิจารณ์กันไม่ยอมเลิก
กรณีน้ำท่วมใหญ่ในฟาร์มฯ เพราะไม่เคยปรากฏมาก่อน แถมท้ายเรื่องเนรวัตผ่านศึกฯ
รอดตายจากน้ำป่าเมื่อตัวล่อนจ้อนไม่มีผ้าผืนติดกายต้องเอามุ้งมาห่มให้

“ถ้าไอ้ตังไม่อยู่ตรงนั้น เนรคงตายแน่ น้ำแม่งแรงฉิบหา.. เลย!”

คนหนึ่งเล่าเสียงยังตื่นเต้นไม่หาย

“เฮ้ย ! แล้วใครได้ยีนบ้าน้อยพุตมั่ง ? ตอนเนรห่มมุ้งเดินกลับวัดนะ “ เพื่อนอีกคนเท้าความ

“ทำไมวะ มีอะไรเธอ ?” หลายคนใคร่รู้

“พอเนรลงเรือนไปบ้าน้อยแกบอกว่า .. ดีนะ .. ที่เป็นเนร ถ้าเป็นพระผู้ใหญ่ หลวงพี่ หลวงพ่อ
ละก้อยุ่งตายเลย ไม่รู้จะทำยังไง ?”

พอได้ยีนเพื่อนเลย ทุกคนนั่งเฝ้าบมองหน้ากันเหมือนนี่กอะไรอยู่ แล้วก็ต่างหวัรออกมา
เหมือนพอจะนึกภาพออก .. จังสิ .. ถ้าเป็นหลวงพี่หลวงพ่อละก้อ .. ยุ่งแน่ .. !!”

สะพานข้ามคลองมวกเหล็ก .. วัดผ่านศึกอนุกุลหลังจากถูกกระแสน้ำป่าท่วม
และผ่านการกัดเซาะมานานปี จนชำรุดทรุดโทรมหมดสภาพไปในที่สุด